

## EGY ÚJ ELŐISKOLA-MODELL

Az olvasás tanításának egy új módszerét dolgozta ki Friedrich Rüeck nyugdíjas heidenheimi tanító. 40 éven keresztül foglalkozott általános iskolások, főleg első osztályosok tanításával.

Módszere alkalmazása céljából 3 évvel ezelőtt szervezte meg az unokájáról elnevezett „Mucki”-előiskolát. Eddig kb. 2000 tanuló végezte a tesztet, amely tanúsította, hogy 12 hét leforgása alatt bámulatos olvasási készségre tettek szert tanulói.

Az előiskola célkitűzése, hogy megtakarítsa a gyermekeknek az első iskolai napok sokkját, hogy megkönnyítse munkájukat.

A gyerekek az izgalomtól pirosodó füllel játszanak a „Mucki”-képekkel és a számtani szekrény tartalmával. Nagy örömeiket lelik abban, hogy egymással versenyezve leljék meg az összetartozó képeket és a tapadó hátú tábláskákat, amelyeken a megfelelő szavak állnak.

A „Mucki”-játék 15 igen ötletesen megrajzolt műanyag képből áll, amelyekhez a képen látható tárgy nevét viselő fóialapok tartoznak. A játék résztvevőinek a feladata, hogy egy-egy képhez megtalálják a hozzátartozó fóialapot és azt tapadó hátával ráilleszék. Ha valamennyi képhez megtalálták a megfelelő megjelölést, következik a játék nehezebb része: az egyes szavak összeállítására különálló betűkből. A tanító kitesz pl. egy babaképet az asztalra és hagyja, hogy a gyermekek beszélgessenek róla, vagyis, hogy a fejükbe vésődjék a „baba” szó. Ezt egyébként az „egész-szó módszerénél” is így teszik. Ezután megkapják a gyermekek a betűfóliákat, amelyekből ki kell keresniök a baba szóhoz tartozókat, és azokat helyesen egymás mellé kell rakniök.

A játék közben lassan, tagoltan és szabatosan kell fennhangon olvasniök a kirakott szót, hogy megrögződjék bennük a hang és betű közti kapcsolat.

Párhuzamosan ezzel a folyamattal történik az egy-egy betűk megszemélyesítése és ebben

a formában való megtárgyalása. Minden betűhöz egy-egy rajzocska kapcsolódik. A gyermekek így játszva ismerkednek meg az ábc-vel.

A szedőjáték a következő lépcső. Ez abból áll, hogy egy egész szót tartalmazó cédula alá külön álló betűkből ki kell rakni még egyszer a szót. Itt már kombinációs lehetőségek is kínálkoznak. Bizonyos szavakat, egy betű kicserélésével más szavakká alakíthatnak, pl. Bach—Dach, Jacke—Hacke.

A nyugdíjas tanítót hetente háromszor keresi fel lakásán egy 20—30 főből álló tanulócsoport, s az öreg tanító játszik a gyerekekkel. Először egy negyed óráig a „Mucki”-játék folyik, majd egy matematikai szekrény segítségével a négyzet, a négyzet és a kör fogalmával ismerkednek meg a tanulók. Közben különféle habgumi formákkal is játszanak, amelyekből házak, autók stb. állíthatók össze.

Az előiskolának ez a formája mind jelentősebbé válik. Németországban ugyanis évek óta vitatják az iskolaköteles kor felemelését.

Kísérletek folynak a 3—5 éves gyermekek olvasás oktatására. Ennek legismertebb és leg többet vitatott módszere az „egész-szó” módszer. Ezt Amerikában dolgozták ki és a német viszonyokra H. R. Lückert müncheni pszichológia-professzor ültette át.

Werner Correll professzor egy oktatógépet tervezett, amelynek segítségével 3 éves gyermekeket 4 hónapon belül megtanítottak olvasni, mindössze napi 20 percnyi tanulással.

Jelenleg az a helyzet, hogy két látszólag összeegyeztethetetlen ténnyel állunk szembe: egyfelől tapasztaljuk, hogy számos 6 éves gyermek nem rendelkezik a kellő érettséggel az iskolához, másfelől viszont bizonyított tény, hogy 3—4 éves gyermekek is képesek már olvasni.

(Susanne Friedrichs,  
CHRIST UND WELT,  
1969. október 10.)

Horváth Imréné  
Zalaegerszeg

## AZ „EGY NYELVEN BESZÉLÉS” ÉRDEKÉBEN

Az évekig húzódó és mindig visszatérő problémákra próbáltunk megoldást keresni egy decemberben tartott osztályfőnöki munkaközösségi tanácskozáson.

A tanácskozást két kérdés köré csoportosítottuk.

1. A tanulók személyiségének megismerése 1—8. osztályig.

Az új Tanterv és Nevelési terv bevezetésének időszakában kezdtük el keresni azt a feljegyzési formát, amely a családlátogatási naplónál áttekinthetőbb képet ad a tanulókról. Kezdetben sokféle formájú füzetben halmozva, minden rendszer nélkül írták nevelőink feljegyzéseiket. Az iskolatanács ülésén megvitattuk, majd a tantestületi értekezleten úgy határoztunk, hogy nyomdailag előállítatjuk a személyi lapokat\*

Eredmény a lap formai részének kialakítása terén és módszertani vonatkozásban jelentkezett.

Sok hiányosság és probléma mutatkozott a munka tartalmi részében elsősorban az „egy nyelven” fogalmazásban és szervezési vonatkozásban is.

A hiányosság kiküszöbölésére az alábbi határozatot hoztuk: össze kell állítani a tanulók személyisége, megfigyelés és a fogalmazás egységessége érdekében — kizárólagosan iskolánkon belüli használatra — *segédanyagot*, melyet minden osztályfőnöknek át kell adni.

A segédanyag elkészült, a személyi lap 10 pontjához ad részletes pedagógiai és módszertani útmutatást. A személyi lapok bevezetése már évekkel ezelőtt megtörtént a város iskoláiban.

A személyi lapok vezetésével a 8. osztályban el kell jutnunk a végső jellemzéshez, ami nem mechanikus összegezés, nem adatok öszszesűfolása, hanem hitces megállapítások sokoldalú összevetése.

A további lépés: Találjuk meg a kapcsolatot a város területén működő középiskolákkal, iparitanuló- és kereskedőtanuló-iskolával.

\* A személyi lapot részletesen Babos Tibor igazgató feldolgozásában a Köznevelés is közölte.

Az első lépéseket ezen a területen talán mi, zalaiak tettük meg az idén először megrendezett továbbtanulási nappal. Nagyon sokat adott ez az általános iskolai tanulóknak.

A továbbtanulási nap után megtartott szülői értekezleteken a szülők kaptak részletes tájékoztatást a középiskolai tanároktól, a követelményekről és lehetőségekről.

A harmadik lépés az összevont munkaközösségi megbeszélés, ahol a pedagógusok cserélték ki gondolataikat egymással a pályaválasztásról és a pedagógiai értékelésről.

Az alábbi megállapodások születtek:

1. A szakirányú középiskolák külön kérik az általuk megjelölt tantárgyakról a tanulók részletesebb értékelését.

2. Jelölje meg az általános iskola a továbbtanulási lapon a fizikai és a mezőgazdasági dolgozók gyermekeit, a szokásos bejegyzéssel.

3. Tüntesse fel az általános iskola, hogy a választott pálya önkéntesség, vagy szülői kényszer alapján jött-e létre.

4. A szakmunkásképző iskolában jelentkező tanulóknál külön térjünk ki a gyakorlati munkához való jártasságra, érzékszervi megbetegedésre, a tanuló családi körülményeire.

5. Ajánlatos lenne a felvett tanulók személyi lapjának továbbítása a felvevő iskolához.

Megfelelő tájékoztatás céljából kérik az általános iskolák, hogy a szakmunkásképző és középiskolák minden tanév szeptemberében ismertessék meg az iskolájukon belüli felvételi lehetőségeket és követelményeket az általános iskolákkal.

Ilyen tájékoztatást az 1969-es tanévben két középiskolától kaptunk.

Pedagógusok Fóruma  
Zalaegerszeg, 1970. 4. szám